

Hebreos

Goāmu magu Goāmu yare werepu marire

1 Iribojegue Goāmu masare werenugapu. Īgu bajasuburi mari ñech sumarāre iribojegue majarāre īgu gamerire weremuripu. Īgu yare weremuhantirā mera erāre weremuripu īgu. Gajirāre īgu dehyoa weremuripu. Gajirāre īgu bocatūro weremuripu. Gajirāre quērogue weremuripu. Eropa weremuripu īgu mari acawererāre. **2** Dohpaguere pehreburiñu coregā árīnūrire īgu magure īgu yare īgu weredore obeocū īgupu marire wereami. Jesucristo īgu Pagu iidorero mera i yebare ñmaro sāre iidigu árimi. īgu Pagupu pehrerinu áricū árīpehrerire opabure apipu īgure. **3** Eropigū īgu magupu īgu Pagu ñarire opagū árigū, īgu turari mera marire ii ihmudi árimi. Eropigū yujuro mera īgu Pagu mera árigū, īgu Pagu áfricurire marire ihmudi árimi. Eropigū īgu turari mera īgu dorecū i yeba, ñmaro sā eropa árīnigui. Eropiro dederebeaa īgu doreri mera. Eropigū mari ñero iirare īgu coera puhru īgu Pagu turatarigu diayepu doapu īgu opa īgu árīrire ihmubu.

Goāmu magu anyua tauro áhrimi

4 īgu Goāmu magu waīcumi. Eropa waīcugu gajirā tauro opa áhrimi. Eropigū īgu anyua weca tauro opa áhrimi. **5** īgu anyuare Goāmu ne ñpa arī werebirimuripu īgu magure werediro dopa ta:

Yu magu áhraa muhū. Dohpagāre mure dehyoacū iiabu, arīpu Goāmu īgu magure.

Anyuapure ne eropa arī werebirimuripu. Eropigū erāre i sāre ne werebirimuripu:

īgu pagu áhraa yuhu. Eropigū īgu yu magu árīgucumi, arīpu Goāmu īgu magure.

Anyuapure ne eropa arī werebirimuripu. Eropigū īgu magu anyua tauro árīpu. **6** Eropigū gajisubu īgu magure masa dehyoagure i yeba apōpa aigu ñpa arīpu Goāmu īgure:

Árīpehrerā yaharā anyua yu magure mereja, īgure umupeorācoma erā, arīpu īgu.

7 Eropigū īgu anyuapure werebu ñpa arīpu īgu:

Yaharā anyuare miruñe iro dopa dūpucurāre iiaa yuhu. Erā yu pohro majarā āhrima. Eropigu erāre peame iro dopa árīcū iiaa yuhu, arī werepū Goāmū mari Pagu.

8 Erāre īgh eropa arīqueregū ta īgh magupure ūpa arīpū:

Muhu Goāmū árīpehrerā tauro opū eropa árīniguicāgūca. Diaye ta doregūca muhū mu yarāre. **9** Diaye árīrire, òaro iirire turaro gahmea muhū. Eropigu ñero iirire gamebeaa muhū. Muhu eropa árīgh uárcū īagu, yuhu mu Pagu árīpehrerā gajirā tauro mure mucubiricū iiabu, arīpū Goāmu.

10 I sāre arīpū īgh īgh magure “Opū,” arī piyugū:

Opū, negohraguere i yebare, umaro sāre ihacūnugubu muhū. **11** Iri árīpehrerī pehrea waroca. Mupū eropa árīniguigūca. I yeba árīpehrerī suhriro iriñe boaro dopa ta pehrea waroca. **12** Iri árīpehrerī i yebare umaro sāre gohrotocū iigūca muhū. Murañe suhriore mu cohā gajinē mera gohrotoro dopa ta árīpehrerire gohrotocū iigūca muhū. Mupū mu árīdiro dopa árīniguicāgūca. Eropigu ne gohrotosome. Eropa árīniguigūca muhū, arīpū Goāmū īgh magure.

13 Gajisubu ūpa īgh magure arīgh iri sāre anyuapure ne werebirimuripū Goāmu:

Yu diayepū doaque muhū. Eropigu mure īhaturirāre tarinugabasadoregūra. Eropigu erā weca opū árīque muhū, arīpū Goāmū īgh magure.

14 Árīpehrerā anyuapū Goāmū pohro majarā dihta āhrima. Eropiro Cristo īgh taumorāre itamudoregū Goāmū obeomurimi erāre.

Goāmū yare òari buherire marire eropa pepibiricāro gahmea

2 **1** Eropigu Goāmū magu gohra marire weregū īgh árīcū masirā īgh wererare mari peerare òaro guñaro gahmea marire irire cādijiri arīrā.

2-3 Anyua masare erā wererare masapū erā tarinugacū īagu Goāmu masare dipuwaja moapū. Eropigu erā anyua werera iri diaye árīcū ihmugū iipū.

Eropiro anyua erā werera iri diaye árīcū marire irire peero gahmea. Erā tauro Cristopure peero gahmea marire. īgh mari Opū īgh marire tauborore weremāhtapū. Eropirā īgure peenirāpū īgh wererare marire wereturiañorā marire òaro masicū iirā. Eropigu iri buherire “Jesucristo marire īgh taugħcumi,” arī buherire mari eropa pepicācū Goāmū marire dipuwaja moagħcumi. īgh dipuwaja moaborore duhrimasibea mara. **4** Irire peemħtanirā erā buhe weca peoro watope Goāmupū iri buherire diaye ta árīcū ihmudi árīmi. Eropigu erā irire buherā īgh turari mera baja deyoro moari erā ii ihmucū iri buherire diaye ta árīcū ihmudi árīmi masare. Eropigu īgh Espíritu Santo mera iri buheri diaye ta árīcū ihmudi árīmi. Espíritu Santo Jesu yarāre yujurāyerire Goāmū yare erā mohmemasiburire apidi árīmi erā game itamuboro dopa. īgh gamediro dopa ta apidi árīmi erā mohmemasiburire erāre.

Jesucristo mari iro dopa ta dñphcugʉ masa dehyoapʉ, arī gojañumi

5 I ʉmʉ pehrerinʉ árīcʉ Goāmʉ pohro árīrā tauro oparā árīsome anyuapʉ. Erāre oparā acusome Goāmʉ. **6** Anyuare oparā acubiriquerecʉ Goāmʉ yare weremʉhtadigʉ òpa arī gojañumi iribojequere Goāmʉ ìgu oparā acumorāre:

Gua masa bu gohra gua árīrā árīquerecʉ ta għare guñaa mħħu. Gua masare õaro árīcʉ iiaa mħħu. **7** Bajamenħrigā anyua doca masare apiyoro mħħu. Eropa apikueregʉ ta għare turari ogħu oparā acuyoro mħħu. **8** Mħħu eropa acucʉ i yeba maja weca árīpehrerri weca āħraa gua masa, arī gojañumi iribojequere majagħu mari Pagħre.

Goāmʉ masare apigħi i yebaguere árīpehrerā waimurā sāre masa dorero doca árīmorāre apiñumi. Masare ìgu eropa oparā acuquerecʉ ta erā waimurāre árīpehrerāre doremasibeama dohpa. **9** Jesupʉ árīpehrerā weca opu āħrimi. Bajamenħrigā anyua doca mari Pagħu ìgu sāre apipʉ. Mari yañe árīborañere sīribasabure īgħre eropa apidi árīmi. Mari Pagħu marire mahigħu Jesure mari ya árīburire ìgu sīricʉ gamepʉ. Eropigħu ìgu eropa sīricʉ īgħu īgħre turarire ogħu, opu acupħi ìgħre pare árīpehrerā ìgħre umupeoborore.

10 Goāmʉ árīpehrerire īħacūnuguñumi. Eropiro árīpehrerī ìgu ya diħta āħraa. Eropigħu Jesure sīridoregħu masa erā ñerire cǎdijicʉ iipu īgħre. Ìgu masa bajara ìghu porā árīmorāre ħmarogue őarogue aigħabu eropa iipu. Ìghu eropiiċi tamera ħapūrica. Eropigħu Jesupʉ marire taugħu mari opu ta āħrimi. **11** Árīpehrerā masa erā ñerire cōādi árīmi Jesucristopʉ. Eropigħu ìgu ñerire cōānirā mera Pagħċum Goāmure. Eropigħu mari Pagħu yujugħu ta āħrimi. Mari Pagħu ìgu árīcʉ Jesu marire ìghu ñerire cōānirāre “Yuhu acawererā āħrima,” arī piyugħu ne guħyasīribeami. **12** Ópa arīgħu iipu ìghu Pagħre:

Mu árīricurire weregħura yu acawererāguere. Árīpehrerā yaharā gamenererā pohro mħre umupeogħu “Turagħu āħrimi,” arī weregħura yuhu erāre, arīpħu ìghu īgħu Pagħre, arī gojara āħraa.

13 Eropigħu òpa arīpħu daja:

Yuhu Pagħre guñaturagħuca yuhu, arīpħu, arī gojara āħraa.

I sāre arīpħu ìghu Jesucristo:

Ohō āħraa yuhu. Goāmʉ porā ìghu yure apinirā yu acawererā mera ohō āħraa, arīpħu ìghu. Ìghu yarāre “Yuhu acawererā,” arī piyugħu eropa arīpħu.

14 “Yuhu acawererā,” ìghu arī piyurā dñphcħarrā mari árīcʉ īgħu, Jesupʉ mari ya dñpħu mari iro dopa árīgħu ariph. Eropa árīgħu arīgħu ìghu crusague sīrigħu ariph watħix dederecū iiblu. Ìghu watħix sīridoregħu āħrimi marire. **15** Eropa ii īgħre dederecū iidi árīmi marire tauboro dopa. Maripħu ħmarrri nissu mari sīriborore güiřiħu. Eropa güiřiħ güiřo doca árīrā, nero sīporāčx rā árīribu mari. Eropa árīrā mari árīcʉ īgħu ìghu marire taumi. **16** Eropa taugħu anyuapħre itamugħu aribbiripu ìghu. Abrahā pārmererāre maripħure itamugħu ariph. **17** Eropigħu ìghu mari acaweregħu iro dopa ariph. Yujuropa ta mari iro dopa ta dñphcħaqi ariph. Eropa arīgħu mari masa ya árīburire sīribasagħu mari ñeri iirrare Goāmure cōādoregħu ariph. Eropigħu

pahia oparā erā Goāmū ya árīburire serēbasaro dopa ta òaro itamuboro dopa mari iro dopa dypucugu arigu iipu. Erā tauro marire īgu mojomoro īhami. Eropigū marire òaro itamuniguicāmi. ¹⁸ īgu ñero taripu. Eropigū watī īgure ñero iidoreripu. libiripu īgu. Eropa ñerire tarinugadigū árīgu, īgu mari sâre ñerire tarinugacū iimasimi. Watī īgu ñerire iidorecū īagu marire ñerire iibiricū iimasimi.

Jesu Moise tauro árīgu áhrimi

3 ¹Jesu īgu eropa árīgu árīcū īarā īgure burigā guñaque múa. Yū acawererā, Jesu yarā, Goāmū īgu yarā árīmorāre mūare beyedigū árīmi īgu. īgu Jesupu Goāmū īgu apidigu árīgu mari pahia opu áhrimi. I yeba majarā pahia oparā tauro īgupu mari ya árīburire Goāmure serēbasagu áhrimi marire. Eropirā īgure òaro guñaque múa umupeodigure. ²Goāmū īgure marire īgu tauborore īgu apicū īgupu īgu apidiro dopa ta iipu. Ne tarinugabiripu. Moise sā iribojegue majagu Goāmū yarā Israe masare itamugū ne tarinugabiripu. Eropa ta iipu Jesu sā. ³Eropiro Moisere erā umupeodiro tauro Jesupure umupeoro gahmea marire. Ópa áhraa iri. Wihire mari “Oari wihi áhraa,” arīro tauro wihire iidigupure “Óapūricāmi,” arīro gahmea marire. Eropigū Jesupu wihi iidigu iro dopa áhrimi. īgu eropa árīgu árīcū īgupure Moise tauro umupeoro gahmea marire. ⁴Masapu wirire iirā áhrima. Goāmupu árīpehrerire iigu áhrimi. ⁵Moisepu Goāmū mohme coregu árīgu Goāmū ya curu majarāre itamuniguicā árīmuriplu. Puhrugue Goāmū īgu masare wereborore weremuriplu masare. ⁶Cristopu Goāmū magu árīgu ta, Goāmū yare iiniguicāgu árīgu Goāmū ya curu majarā tauro opu áhrimi. Eropirā Moise tauro Cristopure umupeoro gahmea marire. Eropirā maripu Cristore guñatura duhubirā árīrā marire īgu tauborore eropa mucubiri coreniguicārā īgu ya curu majarā áhraa mari.

Goāmū īgu yarāre īgu mera òaro soocū gameñumi

⁷Eropirā Jesucristore mari umupeco duhubiriborore ópa iro gahmea marire. Irire weremi Espíritu Santo Goāmū yare gojarapūguere.

Dohpagāre yuhu Goāmū mūare yu werecū yuhridiabirā árībiricāque múa. ⁸Eropirā òaro yuhrique yure múa. Iribojegue Israe masa masa marirogue árīrā yu werequerecū ta umupeodiabirā yure yuhribirimurima. Eropa iirā yure ihashabiricū iima. Eropirā erā iidiro dopa iibiricāque mūapu yure. ⁹Eroguerre cuarenta bojori gohra erāre deyoro moarire ii ihmuribū erāre itamugū. Yū eropa ii ihmquererecū ta erāpu ópa arī pepimurima yure dhyasorā. “Goāmū marire itamumasisome,” arī pepimurima. Eropa arī pepirā ñero iimurima. ¹⁰Erā eropiicū īagu erā mera guabu. Eropa guagū ópa arībū: “Erā yahare peediabirā gajiropa árīri buherire eropa guñamaacārā áhrima,” arībū. “Yahapure ne buhediabeama,” arībū erāre. ¹¹Eropigū erā mera guagū ópa arī werebū: “Erā yu mera majarā ne árisome. Eropirā yu mera òaro soosome erā,” arī werepū Goāmū.

¹²Eropirā, yu acawererā, òaro iique mua Goāmure cohmori arīrā. Mua ñerire pepirā, Goāmu ojocarigure “Diaye iimi īgu,” arī umupeobirā, īgure coāboca mua. Ne yujugu mua mera majagū eropa iibircāporo. ¹³Eropirā ipure iiro gahmea: Mua mera majarā umuri nucu Goāmu yare mua basi game wereniguique ñerire iiri arīrā. Ñerire iirā “Iri mera mucubiria,” arīrā, guyarire pepirā iiaa mari. Eropa pepibircāque. Ñeripure iiniguirā Goāmu yapure shabeaa mari. Eropa iirā ñerire duhudiabirā wahaa. Eropa iiri arīrā mua mera majarāre Goāmu yare mua basi game wereniguique. Jesucristo īgu dujariboro core eropa game wereniguique. ¹⁴Eropirā negohrare Cristore mari umupeonugadiro dopa ta eropa ta mari umupeoniguicārā, mari ojocariopē īgu yare duhubirā īgu mera majarā ahraa.

¹⁵Goāmu yare erā gojarapū yu dohparagā werediro dopa werea daja muare Goāmu wereniguirire:

Dohpagāre yuhu Goāmu muare werecū òaro yuhrique mua yure. Iribojegue majarā Israe masa erāre yu werequerecū ta umupeodiabirā yure yuhridiabirima. Eropirā erā iidiro dopa iibircāque mua, arīmi Goāmu, arī gojañuma iribojeguere.

¹⁶Eropirā Goāmu īgu wererare peenirā áríquererā erā īgure yuhribirimuriñorā. Erā árípehrerā Egipogue ñero tarinirāre Goāmu Moise mera īgu wiunirā áríñorā. Erā eropa áríquererā īgure ne yuhribiriñorā. ¹⁷Eropigu erā ñero iicū īagu cuarenta bojori gohra Goāmu erā mera guaph. Erā ñero iira dipuwaia erogue masa marirogue erāre dujadoreph. Eropirā erore sīria wamuriñorā erā. ¹⁸Ígure erā eropa yuhridiabiricū īagu òpa guhyadiaro mera arīph īgu: “Erā yu mera majarā ne árisome. Eropirā yu mera ne òaro soosome erā,” arīph īgu. ¹⁹Ígu eropa arīcū peerā ire masia mari: Erā Goāmure erā umupeobiriri waja, īgu mera majarā árīmasibiriñorā. Eropirā īgu mera òaro soomasibiriñorā.

4 ¹Eropigu iribojegue majarāre īgu mera òaro erā sooborore gamegū erāre “Yu mera soorāca,” arī apiph Goāmu. Mari sāre eropa ta arī apiph īgu. Eropirā guhyadiaro mera Goāmure òaro yuhrirā mari wieri marigue arīrā. Eropa wierā īgu mera òaro soosome mari. ²Iribojegue majarā Goāmu yare erā peediro dopa ta mari sā òari buherire peebu. Erāph peerā “Goāmu diaye iigh ārimi,” arī pepibirimuriñorā. Goāmure umupeobirimuriñorā. Eropiro Goāmu yare peequererā yuhribiricū erā peera ñehe áriburi áribiriyoro erāre. ³Maripu īgure umupeorā dihta Goāmu mera majarā árīrāca. Eropirā īgu mera òaro soorāca. Goāmu òpa arīph:

Erā mera guagu guhyadiaro mera òpa arī werebu: “Yu mera ne soosome erā,” arī werebu, arīyoro Goāmu yare erā gojarapūgue. Eropa arīph īgu. I yebare īgu īhacūnugura puhru soopu īgu. Eropigu masa sā īgu mera sooborore amuyupu. Amuqueregū erāphre “Yu mera ne soosome erā,” arīph Goāmu. ⁴Seis nuri īgu īhacūnugura puhru īgu soorare òpa arī gojañuma Goāmu yare erā gojarapūgue:

Seis nuri puhru árípehrerire īgu iirare pehogu, Goāmu mohmeduhu soopu, arī gojañuma īgu yare erā gojarapūgue.

⁵Eropiro Goāmu yare erā gojarapū ōpa arī werea daja īgu mera ūaro árībirinirāre:

Yū mera majarā ne árīsome erā. Eropirā ne yū mera soosome, arīpu Goāmu.

⁶Eropirā ūari buherire peemuhntanirā, īgure erā tarinugara dipuwaja īgu mera majarā árībirā īgu mera soobirinorā erā. Gajirāpu īgu mera majarā árīrācoma. īgu mera soorā árīrācoma. ⁷Eropigū masa īgu mera ūaro árīburire erā īgu mera sooburire apigū daja, “Dohpaguere āhraa,” arī apipū Goāmu. Israe masa Goāmure erā tarinugara pūhrū baja bojori pūhrū irire weredorepū Davire. Davi were gojarare muare weretuhajaqueregu: weregura daja yuhu. Eropigū ōpa arī gojañumi Davi Goāmu wereniguire:

Dohpagānure yuhu Goāmu muare yū werecū, tarinugaro mariro ūaro yuhrique muah yūre, arī gojañumi iribojequere.

⁸Ero coregue Josué Israe masare Goāmu īgu ora yebague aī ejapū. “Yū mera soorā árīrācoma,” arīgu iri yebague erā sooborore arīgu iibiripū Goāmu. Iri yeba soodoregu gajinū erā sooburire apibiribōnumi īgu. ⁹Seis nūri pūhrū i yebare īgu iira pūhrū Goāmu īgu mohmeduhu soodiro dopa ta mari īgu yarā sā īgu mera mari sooburiñe āhraa. īgu mera mari ūaro árībuririñe āhraa. ¹⁰Eropigū Goāmu soogū, īgu mohmerare duhucānipū. Eropa ta īgu mera soorā mari gamero mera iirire duhucāraca. ¹¹Eropirā mari īgu yarā ūaro iirā. Goāmu yare ūaro yuhrirā īgu mera mari sooboro dopa. Irubojeque majarā mari acawererā erā tarinugara pūhrū Goāmu mera majarā ne árīmasibirimurinorā erā. Erā iidiro dopa iibircārā mari.

¹²Goāmu ya wereniguiri marire Goāmu mera ūaro árīniguicū iiaa. Ōaripūre marire gohrotocū iiaa. Eropiro īgu ya wereniguiri bu árīri árībeaa. Eropiro matamiji pepuripū usirimiji mera dirore erā wiri īha erā masiro dopa ta, īgu ya wereniguiri mari árīricūre mari pepirire ūaro masicū iiaa marire. Eropa masirā mari iirichri ūaro árīcū, ūaro árībiricū sāre masia īgu wereniguire peerā. Iri mari buhecū mari árīricūre ūaro masipehocū iiaa marire. ¹³Ne Goāmure mari árīricūre mari iirare duhmasibeaa mari. Árīpehrerire īgu īhacūnugurare īgu īhacūnugunirā sāre īhami īgu. īgu tamerare mari iirare mari pepirire werepehorāca mari.

Jesu turagū mari pahia opū áhrimi

¹⁴Jesu Goāmu magu īgu sīrira pūhrū īgu Pagu pohrogue dujadigu árīmi. īgu turagū mari pahia opū áhrimi. Eropigū mari ya árīburire Goāmure serēbasami. īgu eropa árīgu árīcū ūarā maripū īgu yare ūaro yuhrirā árīrā īgure ūaro umupeonigucārā. ¹⁵īgu Jesucristo mari pahi árīgu mari ūero taricū ūaro mojomoro ūagu áhrimi. Mari ūerire ūaribejarire masimi īgu. Watū árīpehreri ūerire īgu marire iidorero dopa ta Jesu sāre ūerire iidoreripū. īgu eropa iidorequerecū īgu ūerire iibiripū. īgu eropa ūerire iidorerire iidooredigu árīgu marire mojomoro ūagu marire itamumasimi. ¹⁶Eropirā “Yure yuhrigūcumī,” arīrā Goāmure serērā. īgu marire mahimi. Eropigū mari īgure serēcū marire mojomoro ūagu marire itamugūcumī. Eropigū mari ūero iidiacū sāre īgu marire itamugūcumī.

5 ¹Áripehrerā pahia oparā, masa mera majarā āhrima. Beyenirā āhrima erā mera majarā yare Goāmure serēbasamorā. Eropirā masa ñerire erā iira dipuwajare Goāmure serēbasama erā mera majarāre. Eropa serēbasarā waibugure wejē soe mujuma Goāmure. ²Pahia oparā gajirā masa iro dopa õaro masipehobirā āhrima. Gajisubu õarire iibirā āhrima erā sā. Eropa masibirā árīrā gajirā masibirāre itamumasima nijiyajaro mera. Eropirā õarire iibirā sāre õaro mera itamumasima. ³Eropirā õaro masipehobirā ñeri iira dipuwajacurā āhrima erā sā. Eropirā erā basi erā ñerire erā iira dipuwaja waibugure wejē soe mujuma Goāmure. Gajirā masa ya árīburire erā ñeri iira dipuwaja erā serēbasadiro dopa ta, erā basi erā ya árīburi sāre serēma Goāmure.

⁴Eropigū īgu īgu gamero pahia opu ñajabeami. Goāmupu īgure beyegu, pahia opu acumi. Iribogegue majagu Aarō mūrure īgu apidiro dopa ta gajirā pahia oparā sāre apimi īgu. ⁵Eropa ta Cristo sā īgu basi īgu gamero pahia opu ñajabiripu. Goāmupu īgure opu acugu õpa arípu:

Yu magu āhraa muhu. Dohpagāre mure dehyoacū iiabu yuhu, arípu Goāmu.

6 Gajisubu õpa arípu Goāmu Cristore:

Áripehrerinurire pahi árīniguicágua muhu. Melquisede īgu árīdiro dopa ta pahi árīniguicágua muhu, arípu īgu magure.

7 Cristo i yeba árīgu b̄rigā gaguinigui, co deco mera Goāmure turaro serépū īgu, “Yure masuque,” arígu. Mari Pagupu Goāmupu īgure sīridigure masumasigū árīpu. Īgu eropa serēcū Goāmu peepu īgure. Goāmu gameri dihtare īgu iidiacū īagū Goāmupu īgu serērare peegu yuhripu. ⁸Eropigū Cristo Goāmu magu árīqueregu ñero taripu īgu. Eropa ñero tarigū yuhripu Goāmure. Eropa yuhrigu õaro yuhririre masituhapu. ⁹Eropa yuhridigū crusague sīrigu masa erā ñerire cādijigu áripehrerā īgure yuhrirāre taibu waphu. ¹⁰Eropigū Goāmupu īgure pahia opu masa yare serēbasabure apipu. Eropigū Melquisede pahia opu īgu árīdiro dopa ta āhrimi Cristo.

Cristo yarā īgure umupeo duhucū gūhya āhraa

11 Baja õpa árīrire muare werenemodiaa gúa. Gúa eropa werenemodiaquerecū ta muapu peediabirā āhraa. Eropirā muare gúa werecū mmasumasigū árīpu. Īgu eroasiya mara. **12** Yoari boje Cristo yarā árīraa mu. Eropa árīrā dohpaguere gajirāre buherāgue árīboca mu. Mu eropa árībonirā árīquerecū ta gajirā muapure buherācoma. Goāmu yare muare buhemūhtarare muare buhero gahmea daja. Ne buhenugarā iro dopa ta āhraa mu. **13** Apīco mihrirā majirāgā árīnima. Erā iro dopa ta mu sā āhraa õaro masibirā árīrā. “I ñeri āhraa. Ipu õari āhraa,” arī ñha masibeaa mu. **14** Barire barāpu mūrā āhrima. Erā iro dopa árīrā õaro buhenirā õaro pepi masirā mu árīcū õaboaya. “I ñeri āhraa. I õari āhraa,” mu arī ñha masirā árīcū õaboaya.

6 ¹⁻²Eropirā Goāmu yare õaro masirā, õaro yuhrirā árīrā. Cristo yare negohraguere buhenugarā õpa masinugabu mari: Mari gamero

mera mari iiri duhpiburi árībeaa. Mari iiri mera tarisome mari. Tarimorā Goāmure umupeoro gahmea marire. Ire negohraguere buhenugama marire. Eropirā marire waiyema. Mojotorire marire erā duhpeorire buhe, sīrinirā erā masa mūriborore buhe, i ʉmʉ pehrera pʉhrʉ Goāmʉ īgʉ dipuwaja moaborore buhe, īgʉ dipuwaja moamorā erā ñero tariniguiboro sāre buhe, i sāre marire negohraguere buhenugama. Eropa árīri buherire mari masituhajarare buhenemobirā gaji buherire õaro buhenemorā.³ Eropirā Goāmure, īgʉ ya sāre masinemorā. Goāmʉ īgʉ gamecʉ eropa ta iirāca mari.

⁴Goāmʉ yare masinirā irire duhurāre ne dipaturi erāre erā ñeri iirare erāre bʉjawerecʉ iimasiya mara daja. Eropa árīrā, Cristo īgʉ taunirā árīrā Espíritu Santore oparima. ⁵Eropirā Goāmʉ ya wereniguirire peerā õari wereniguiri iri árīcʉ masirima. Eropirā pehreriu pʉhrugue Goāmʉ īgʉ turari mera mari eropa árīniguiboro, masare īgʉ dipuwaja moaboro sāre erā masirima. ⁶Eropa árīrā Cristo yare erā duhurā Goāmʉ magure dipaturi crusague erā pabiadiro dopa ta īgure iirā iima. Erā eropiicʉ īarā gajirā masa Cristore wereyama. Eropirā dipaturi erāre, erā ñeri iirare erā bʉjawere õarie gohrotocʉ iimasiya mara. ⁷Ópa áhrraa iri mari werenigui queori mera buhecʉ: Óari yebare wʉharo deco aricʉ erā oteri õaro puhri dʉcaccha. Eropigʉ iri pohe opʉ dʉcare opami īgʉ baburire. Iri yeba õari yeba árīcʉ īha mucubirimi. Eropa ta Goāmʉ iimi īgʉ yare peenirā sāre. Erā īgʉ yare õaro iicʉ īha mucubirimi erā mera. ⁸Gaji yebapʉ añapora mera, taa mera iri yeba tiaro duhpiburi yeba árībeaa. Eropa árīri pohere cōācāro gahmea. Eropa ta Goāmʉ iimi īgʉ īgʉ yare peequererā iibirāre. Erāre dipuwaja moa peamegue cōāgʉcumi.

Cristore eropa umupeoniguirāre taumi Goāmʉ

⁹Yʉ mahirā, mʉare eropa arī werequeregu ta mʉaphre “Cristore duhuristo yare erā duhurā Goāmʉ mā áhrraa,” arīgʉ iibeara. Mʉaphre Cristo īgʉ taurā áhrraa. Eropirā õarie iirā iica mʉa. Irire masia yʉhʉ. ¹⁰Mari õaro iira waja Goāmʉ queoro marire õaro iigʉ áhrimi. Eropigʉ īgʉ ya árīburire mʉa turaro mohmerare cādijisome īgʉ. Mʉa īgure mahirā īgʉ yarāre itamuabʉ mʉa. Dohpague sāre erāre itamunigua mʉa. Ígure mʉa eropa mahirare cādijisome īgʉ. ¹¹Mʉa ojocariniguicāropē gajirāre mʉa umupeocʉ, mʉa itaisto yare erā duhurā Goāmʉ mmuniguicʉ sāre gahmea gua. Mʉa eropiicʉ īagʉ õaro iigʉcumi mari Pagʉ mʉare. ¹²Eropirā mʉa tericʉrā árīcʉ gamebeaa gua. Gajirā Cristo yarā ñero tariquererā Goāmure “Ígʉ diaye ta árīgʉ áhrimi,” arī umupeoniguirāma. Erā eropiicʉ īagʉ Goāmʉ “Masare õarie ogʉra,” īgʉ arīdiro dopa ta erāre opehogʉcumi. Eropirā mʉa sā erāre īhacʉrā erā iro dopa ta iiniguicāque.

¹³⁻¹⁴Iribogue Goāmʉ Abrahāre ópa arī apipʉ: “Yʉ waī mera diaye ta ire arīgʉ iiaa mure. Mure õaro iigʉra. Eropigʉ mʉ pāramerā árīturiarāre bajarā masa árīcʉ iigʉra,” arī werepiph Goāmʉ. Eropa arī werepigh īgʉ ya waī mera waipeopʉ. Gajigʉ īgʉ tauro árīgʉ ne maricʉ īgʉ ya waī mera eropa waipeopʉ. ¹⁵“Mure õaro iigʉra,” Goāmʉ īgʉ arī apirare Abrahāpʉ õaro īgʉ umupeoyura pʉhrʉ Goāmʉ īgʉ

arīdiro dopa ta īgure òaro iip̄. 16 “Goām̄ mera diaye arīgū iiaa,” masap̄ arīrā, erā erā tauro árīgū wāi mera waīpeorā iima. “Goām̄ mera diaye arīgū iiaa yuhū,” yujugū īgū arīcū gajigū peegū “Diaye áhraa,” arīgūcum. Duyasomasibeami. 17 Eropigū Goām̄ Abrahāre “M̄t̄re òaro iigura,” arī apigū “Yū wāi mera diaye ta arīgū iiaa,” arī waīpeop̄. īgū eropa waīpeo wererare peerā “Diaye ta áhraa iri,” arī masia. Eropirā “İgū arīrare ne gohrotosome,” arī masia mari. Irire mari masiboro dopa īgū arī apira mera īgū waīpeogū eropa werepiph. 18 Eropigū īgū arī apira mera, īgū waīpeora mera diaye īgū arīrare masicū iip̄ Goām̄ marire. Eropiro īgū waīpeocū īgū arī apira ne gohrotosome. Eropigū Goām̄ ne ḡuyabeami. īgū eropa árīgū árīcū masirā, mari marire īgū tauborore mucubiri corerāca, “Eropa ta iigūcum,” arīrā. 19-20 Eropa īgū tauborore corerā guñaturarā áhraa mari. Eropa árīrā “Mari s̄irirā Goām̄ pohro warāca,” arī masirā güibea. Pahia op̄ Goām̄ īgū árīri taribu gohrague ñajagū, cähmotariñe suhriro pohecague tarinajami. Eropa ñajagū masa ya árīburire serēbasami Goām̄re. īgū eropiidiro dopa ta Jesu sā umarogue Goām̄ árīrogue ñajamuhtadi árīmi. Eropa ñajamuhtagu mari sāre erogue ñajaburire ahmu serēbasami. Eropigū árīpehrerinuri nacu serēbasagu iimi pahia op̄ árīgū. Melquisede pahi īgū árīdiro dopa ta pahia op̄ áhrimi īgū Jesu.

Melquisede pahi īgū árīdiro dopa ta Jesu pahia op̄ áhrimi, arī gojañumi

7 1 Melquisede iribojegue majagū Salem waīchri maca majagū op̄ árīm̄rip̄. Eropigū pahi árīgū Goām̄ turagure umaro majagure masare serēbasagu árīm̄rip̄. Eropigū gajirā oparāre Abrahā gamewejétuha, īgū dujaricū gohra, Melquisede īgū ya maca árīdigū waha, Abrahāre bocatīrip̄. Eropa bocatīrigū īgure serēbasap̄ Goām̄re: “Oaro iique ire,” arī serēbasap̄ Abrahāre. 2 Abrahāp̄ īgū gamewejē tarinugara p̄uhru gajirā oparā yare aī dujap̄. īgū eropa aī dujarare merogā dūhap̄ īgū Melquisedere. Diez īgū aī dujara árīcū yujuñe óp̄ Melquisedere. Melquisede īgū wāi mari ya mera arīro “Tauro op̄ òaro iigū áhrimi,” arīdiaro iiaa. Eropigū īgū Salem waīchri maca majarā op̄ īgū árīcū iri maca maja waīre waīcup̄. Salem wāi òpa arīdiaro iiaa: “Tauro op̄ masare òaro game mahicū iigū áhrimi,” arīdiaro iiaa. 3 Ne Melquisede pagū sumarare, īgū core árīmuhtanirāre, īgū acawererāre erā were gojatura mara. īgū masa dehyoarare, īgū s̄irira sāre were gojatura ne mara. Eropigū eropa árīniguigū iro dopa árīp̄ īgū. īgū eropa árīgū árīcū Goām̄ īgū magū īgū pahi īgū árīrare marire buhem. Melquisede pahi eropa árīniguigū iro dopa ta áhrimi īgū Jesucristo Goām̄ magū. īgū iro dopa ta Cristo sā pahi árīgū eropa árīniguicāgu áhrimi.

4 Eropigū Melquisede turagū árīrare guñaque. Abrahā mari ñecu muru op̄ gohra árīqueregū ta Melquisedep̄re īgū duja aīrare dūhap̄. Diez īgū duja aīra árīcū yujuñe óp̄ Melquisedere. Eropa ta īgū duja aī īgū dūharare óp̄ īgure. 5 Eropiro Moise īgū doreri mera árīpehrerā gajirā Israe masare irip̄eta wajayedorep̄ erā pahiare. Eropa doregū Leví pāramerā árīturiarāre erā acawererā árīturiarā erā wajayerire ñeadoregū apimariip̄. Leví pāramerā ya curu majarā pahia dihta wamuriñorā. Eropirā gajirā ya curu majarā sā Leví pāramerā

mera Abrahā pāramerā árituriarā árimūriñorā. Erā acawererā áritquererā erā Leví pāramerāre wajayemūriñorā. ⁶Melquisedepu Leví pārami árituriagu áribiriqueregu ta wajaseapu Abrahāre. Eropigū “Mure õaro iigura,” īgu Goāmu arī apidigu áríqueregu Abrahāpu Melquisedere wajayepu. Eropigū Melquisedepu Goāmure Abrahāre serēbasagu õaro áridoremūripu. ⁷Óaro áridoregu Melquisedepu īgu õaro áridoredigu Abrahā tauro áripu. Irire mari õaro masia.

⁸Mari mera majarā pahia marire merogā wajasearā mari iro dopa ta masa ährima. Eropa árirā sīrimorā ta ährima erā sā. Ihī Melquisedepu iribojegue Abrahāre merogā wajaseadigu eropa áriniguigu iro dopa ährimi īgupu. “İgu sīria wañumi,” arī werera ne mara. Eropa ta ähraa Goāmu yare erā gojarapūgue. ⁹Dohpague majarā Leví pāramerā árituriarā pahia árirā masare merogā wajaseamūrima. Eropa árirā erā áríquerecū ta Abrahā erā ñecu árigu Melquisedere merogā wajayegu árípehrerā Leví pāramerā ya áriburi sāre wajayebasagu iimuripu. Eropirā Leví pāramerā sā Melquisedere wajayenirā iro dopa ährima.

¹⁰Melquisedere Abrahā īgu wajayerasubure Levípu masa dehyoanibiripu dohpa. Eropa masa dehyoabiriqueregu ta īgu ñecu Abrahā dūpugue īgu áribodiro dopa ta Levípu árituhagū iipu. Eropigū Melquisede Abrahāre īgu bocatūricū Leví sā īgu ñecu mera īgu áriboro dopa árigu iipu. Eropa árigu Leví, īgu pāramerā mera Melquisedere merogā wajayenirā iro dopa árirā erā īgu doca árirā iiñorā.

¹¹İgu dorerire apigū Goāmu Aarō pāramerā árituriarā Leví ya curu majarāre pahia áridoremūripu. Eropirā īgu doreri dorediro dopa ta erā pahia waimūrāre soe mujurā masa ya áriburire serēbasamūriñorā Goāmure. Erā pahia erā eropiquerecū masa Goāmu mera õaro wamorā áribirimūriñorā dohpa. Erā pahia erā iira masa õarā wacū Goāmu erāre gohrotobure Cristore obeobiriboñumi. Eropigū īgu obeodigu marire Goāmu mera õaro árīcū iigū aridi árīmi Cristopu. İgu Leví ya curu majagu Aarō mūru iro dopa áribiripu. Melquisede iro dopa áripu. ¹²Eropigū pahiare gohrotogu, marire doreri sāre gohrotoro gámemi īgure. Pahia erā itamuri mera mari taribiro dopa ta iri doreri mera mari taribea. Eropiro iri dorerire gohrotopehorō gámemi. ¹³Aarō Leví sā, erā ya curu majarā dihtare pahiare acumūripu Goāmu īgu dorerire apigū. İgu eropa acuquerecū ta dohpaguere mari Op̄re Cristore pahire Goāmu īgu acudigu gaji curu majagu ährimi. ¹⁴İgu mari Op̄u Cristo Judá ya curu majagu masa dehyoapu. Moise pahiare acugu, Judá ya curu majarāre ne acubirimūripu. Irire õaro masia mari.

¹⁵Ire masirā, òpa mari õaro masia: Dohpaguere ne īgu acudigu pahi Cristo Melquisede iro dopa árigu ährimi. ¹⁶Iridojegue maja doreri dorediro dopa ta Leví ya curu majarā dihta pahia ñajamūriñorā. Jesucristopu Goāmu ne īgu acudigu gajirā pahia erā iro dopa pahi ñajabiridigu árīmi. İgu Goāmu turari mera árípehrerinuri árigu ährimi. Eropigū iri turari mera pahi ñajadi árīmi īgu. ¹⁷Ópa ähraa Goāmu yare weremūhtanirā erā gojarapūgue:

Árípehrerinürire pahi áriniguighca mūhu. Melquisede īgu pahi īgu áriniguidiro dopa pahi áriniguicāghca mūhu, arīpu Goāmu īgu magure, arī gojañuma iribojeguere.

¹⁸ Goāmu īgu doreri Moisere īgu apimūhtara doreri turari árībiribū. Eropigū iri dorerire duhucādi árīmi Goāmu. ¹⁹ Moisere īgu apira doreri mera ne òaro tariburire opabirimūribū mari. Eropigū dohpaguepūre Goāmu marire īgu tauborore marire apidigū árīmi. Īgu eropiicū dohpaguere īgu pohrogue wamasia mari. Eropirā īgu mera wereniguimasia.

²⁰ Eropigū Cristore pahi acugū, “Yū wāi mera mure acugū iiaa,” arīpū Goāmu. Gajirā pahia ñajacū īgu iro dopa waīpeo acubiripū erāre. ²¹ Cristopū īgu Pagū wāi werepира mera pahi ñajapu. Ōpa arī werepipū īgu Pagū Cristore:

Yuhu mu opū yu wāi mera mure weregū diaye weregūra. Eropigū ire ne gohrotoro mariro werea mure. Árīpehrerinūrure pahi árīniguicāguca muhū, arī werepipū Goāmu īgu magure.

²² Eropa werepigū mama buherire marire apigū, marire īgu tauborore apigū iipū. Iribogue majā doreri tauro mari òaro árīborore apigū iipū. Eropigū Goāmu masare “Óaro iigūra,” īgu arīdīro dopa ta iibū, Jesure obeodigū árīmi marire taubure. ²³ Árīmūhtanirā pahia erā sīrcū ñarā gajirā gohroto ñajamūriñorā daja. Eropirā erā bajarā pahia wañorā. ²⁴ Jesupū eropa árīniguicāmi. Eropirā īgure gohrotorā ne marima pahia. ²⁵ Eropigū īgu eropa árīniguigū, Goāmūre eropa serēbasaniguicāmi īgu īgu yarā ya árīburire. Eropigū Goāmu mera erā eropa árīniguiboro dopa masare taumasimi īgu. Árīpehrerā īgure umupeorā Goāmu pohrogue warāca. Eropigū Jesu áhrimi ƿptu marire taibu.

²⁶ Eropigū Jesu áhrimi mari pahia opū. īgu tamerare būrigā gahmea mari. Ne ñeri dipuwaja marigū áhrimi īgu. Eropigū masa iro dopa ñerire iibiridi árīmi. Eropigū Goāmu īgure ñerā watope árīdigūre aīgū, ƿmarogue api, árīpehrerā gajirā tauro árīgū opū acupū. ²⁷ Gajirā pahia iro dopa árībeamī īgu. Erāpū ƿmrī ñacū waibugūre wejē, soe muju serēmūrima Goāmūre masa ñeri iira dipuwaja cādijidorerā. Erā basi erā ñeri dipuwajare serēmūhtamūrima. Puhru gajirā ñeri dipuwaja sāre serēbasamūrima erā. Eropirā erā bajasuburi eropa Goāmūre serēbasamūrima. Jesupū pahi árīgū, yujusubu ta masa ñeri dipuwajare Goāmūre serēpū. īgu waibugūre wejēbiri īgu basi sīridigū árīmi mari masa ñeri iira dipuwajare taibu. ²⁸ Goāmu doreri Moisere īgu apira mūra pahia oparā ñajadorea. Eropa erā ñajaquererā, ñeri marirā árībeamā pahia ñajarā. Iri doreri puhru Goāmu īgu magure pahire acugū “Diaye ta pahi árīniguicāgūcumi,” arī acupū. īghru ñeri mariro eropa árīniguicāmi.

Goāmu masare “Muare taugūra,” arī apipū daja īgu Moisere arī apirare gohrotogū. īgu mama apirare werebasagū áhrimi Jesu

8 ¹Iri árīpehrerire arī wererā i tamerare muare arīrā iiaa: Muare gūa weredigū pahia opū īgu tamera mari yagū gohra áhrimi. Mari ya árīburire Goāmūre serēbasagū ta áhrimi. ƿmarogue Goāmu turatarigū īgu opū doaro pohro īgu diayepū doami īgu Cristo mari pahia opū. ²Eropigū Goāmu wihi i yeba maja wihi, masa erā iira wihigue

mohmebeam. Umarogue árīri wihire mari Opʉ īgʉ iira wihire Goāmʉ ya árīburire mohmebasami. Iri wihi tamera Goāmʉ ya wihi gohra āhraa.

³Eropirā árīpehrerā i yeba majarā pahia oparā waimurāre wejē soe muju Goāmure omurima masa ñero iira dipuwajare cādijidorerā. Eropa ta iimorāre apidigu árīmi Goāmʉ. Eropigu mari yagʉ pahi Cristo sāre apigʉ eropa ta iidoreph. Eropigu mari ñeri iira dipuwajare Jesucristo īgʉ basi sīridi árīmi.

⁴Moise doreri dorediro dopa ta i yebague pahia masa erā ñeri dipuwaja cóāburire mohmebasama. Eropirā i yebague pahia árītuhama. Erā eropa árītuhajacū Jesupʉ mari yagʉ pahi i yeba ármiguiqu, pahi árībiribonumi īgʉ. ⁵I yeba majarā pahia erā mohmerire i yeba maja wihi ta Goāmʉ wihi mohmerā árītuhajama. Goāmʉ wihi gohra umarogue āhraa. Eropiro Goāmʉ wihi i yeba maja wihi umaro maja wihi ihacū iira wihi āhraa. Eropigu Moise iri wihire i yeba maja wihire īgʉ moaboro coregā Goāmʉ ópa arīpʉ īigure. “Utāgugue árīgʉ mure yʉ ihmudiro dopa ta yaha wihire ópa iiique. Yʉhʉ dorediro dopa ta yaha wihire queoro iiique,” arīmuriplʉ Goāmʉ īigure. ⁶Dohpaguepʉre Jesu pahi árīgʉ īigure apira mohmeri i yeba majarā pahia mohmeri tauro òaro āhraa. Bu gohra árībeaa. Goāmʉ masare “Cristo mera mure òaro iigura,” īgʉ arī apira iribojegue maja doreri Moise doreri tauro òari āhraa. Marire īgʉ arī were apira iri doreri tauro marire òaro árīcū iiroca. Eropigu marire Goāmʉ mera amubasagh árīgʉ, Cristopʉ gajirā tauro pahi āhrimi.

⁷Negohrague Moise doreri mera mari Goāmʉ mera òamasibirimʉribʉ. Iri doreri mera mari òacʉ gaji buherire apibiribonumi Goāmʉ. Iri doreri mera mari òacʉ, “Cristo mera mure òaro taugura,” arī werebiribonumi marire.

⁸Iri dorerire erā bocatíubirirare weregu ópa arīpʉ īgʉ yarāre Israe masare:

Ópa arāa yʉhʉ mua Opʉ: “Òaro peeque. Puhrugue gaji buherire weregura yaharāre Israe masare, Judá ya curu majarā sāre. ⁹Iri buheri erā ñecʉ sumarāre erāre werepira iro dopa ne árīsome. Yʉ basi erāre Egípto yebague árīnirāre wiugʉ erāre werepiribʉ. Yʉ eropa arī werepirare tarinugama erā. Erā eropicū īagʉ negohrarare erāre yʉ wererare duhucābʉ. ¹⁰Eropigu puhrugue Israe masare ópa arī weregura: Yʉ dorerire erāre guñacʉ iigura. Erāre yʉ dorerire yʉhridiacʉ iigʉca. Eropigu yʉ Goāmʉ erā opʉ árīgura. Eropirā erāpʉ yaharā masa árīrācoma, arī weregura. ¹¹Eropirā irisubure erā mera majarāre erā acawererāre ne erā ópa erā basi game arīsome: ‘Dohpaguere mari Opʉre Goāmure masique mua,’ ne arī game buhesome. Erā árīpehrerā yʉre masituharācoma. Majirāgā, mʉrā sā yʉre masirā dihta árīrācoma. ¹²Eropigu erā ñeri iirare cādijigʉca yʉhʉ. Eropigu erāre dipuwaja moasome yʉhʉ,” arāa yʉhʉ mua Opʉ, arīpʉ Goāmʉ īgʉ ya wereniguir erā gojarapūgue.

¹³Eropa arīgʉ mama buherire apigʉ, iribojegue maja dorerire duhucʉ iigʉ iimi. Eropiro mʉra doreri īgʉ duhucʉ iira puhru iri doreri mʉra gohrotopehrea waro iiaa.

I yeba maja taribure ʉmaro maja taribu sāre
 Goāmure umupeori taribure werepʉ

9 ¹Negohraguere Goāmu īgu dorerire Moisere apigʉ masa īgure umupeoburi sāre werepipʉ. Eropigʉ Goāmure erā umupeoburi wihi sāre iidore apipʉ. ²Iri wihi waimurā gasiri wihi árīyoro. Pe taribu opayoro. Wħari taribu erā ñajamħtari taribu Goāmu ya taribu waħċuyoro. Iri taribure erā siħāgori yucu duhpeodigħu árīyoro. Eropáriċiġu mesa sā árīyoro. Iri mesa weca Goāmure erā ori pan peyayoro. ³Għi taribu suhri mera erā cāħmotara taribu árīyoro. Iri taribu Goāmu īgu árīri taribu gohra waħċuyoro. ⁴Iri taribugue oro mera erā iira mesa, incienso erā soeri mesa árīyoro. Eropiro oro oħri mera erā sūra comoro ero oyayoro. Iri comoro waħċuyoro Goāmu arī werepира gojara dicuri comoro. Iri comoro pohecague dichyoro. Yuju coro oro coro dichyoro. īgu masare ejorañegħa mana waħċi riñegħa dicuri coro árīyoro. Eropiro iri comoro pohecague Aarō yagħu īgu tuadigħu pūcudigħu árīyoro. Eropiro pemiji ħtāmiji Goāmu īgu doreri īgu gojatura mijiri iri comoro pohecague dichyoro. ⁵Iri comoro weca perā anyua wéanirā árīnorā. Erā wéanirā Goāmu īgu goesisiriri mera, “Iri taribure īgu āħrimi,” arī werero iyyoro. Iri comoro buariñe erā quēdupuri mera buasuyoro. Iri comoro buariñe weca masa ñero erā iira dipuwajare cādijidoregu waimurā di Goāmure erā orare wejēsiripeopħ pahi oph. Iripēta weregħura i wihi majare dohpaguere.

⁶Eropirā iri wihire eropa erā ðaro erā amura pħarrha pahia ʉmari nħacx erā ñajajamħtari taribu erā mohmerire iimurriñorā. ⁷Eropigʉ pahia opapħu dihta għajnej taribugure ñajapu. Bojori nħacx īgu iri taribure yujusubu ta ñajapu īgu. Eropa ñajgħu erā wejedigħu waibugħu dire aħi ñajgħu, Goāmure umupeopħ. Iri di mariro ne ñajabiripu. īgu basi īgu ñeri iira wajare, árīpehrerā gajirā Israe masa erā ñero iira dipuwaja sāre cādijidoregu dire aħi ñajja apimuripħu īgu Goāmure. ⁸Árīpehrer i mera Espíritu Santo marire õpa arī buhebu iimi: Iri wihi Moisere īgu apira wiħigħe Goāmure umupeoburi árīrisubu masapħu Goāmure umupeorā iri wiħigħe ñajamasibiriñorā. Pahia opu dihta Goāmu īgu árīri taribu goħħraguere ñajamasimi masare serēbasagħu. ⁹I árīpehrer Goāmure umupeori wihi majare masare apira, marire dohpague majarā buheburi dihta árīyoro. Pahia erā ñeri dipuwajare waimurāre wejéra mera masa ne Goāmu mera tarimasibiriñorā. Pahia erā eropa soe mujuqurecū masa erā ñeri erā pepirigue ne peħresübiriñorā. ¹⁰Goāmu Moisere apira doreri deyoro maja iiri dihta āħraa. Erā õpa baburi, erā õpa iħriburi, erā õpa coeburi, erā õpa iiri dihta árīyoro. Eropiro iri doreri marire ðarā wacu iibiriyyoro. Goāmu iri dorerire masa erā iiburire apiñumi Cristo ariboro core.

¹¹Dohpaguere Cristopħu mari pahi opu árīgu arituhadigħu āħrimi. Eropigʉ marire sħiħasara mera marire ðarā wacu iituhadi árīmi. Eropigʉ Goāmure mari ñeri dipuwajare cōadoregu Goāmu árīrogħe ñajaja i yeba maja taribure ñajabiripu. ɉmaro maja wihi ñajapu. Iri wihi i yeba maja wihi tauro āħraa. Eropiro masa erā iira wihi árībeaa. ¹²Eropigʉ Cristo ħmarogue Goāmu īgu árīro goħħrague yujusubu ta mari ñeri dipuwajare ñajatupu. Eropa ñajagħu

cabritoa dire, wechua dire Goāmʉ árīri taribugue erā aī ñajaro dopa iibiripʉ īgʉ. Īgʉ basi sīrigʉ īgʉ di gohrare cōāgʉ árīpehrerinʉri Goāmʉ mera mari òaro árīniguicāborore iipʉ. ¹³Neri oparāre guhraricurāre coewearā erāre wejēsiriœomʉriñorā cabritoa di mera, wechua di mera, wechare erā soera niti mera. ¹⁴Eropa iiñorā masa erā dūphre ñerire coewea cōārā. Iri tauro Cristopʉ īgʉ di mera mari pepirigue mari ñerire òaro coewea cōācādi árīmi. Iri ñeri dipuwaja oparā peamegue wabonirā árīribʉ mari. Jesucristopʉ ñeri marigu árīgʉ ta īgʉ basi crusague sīrigʉ Goāmure ópu. Espíritu Santo eropa árīniguigʉ īgʉ itamuri mera eropa ópu īgʉ īgʉ basi. Eropigu īgʉ mari ñerire īgʉ coeweadi árīmi, Goāmʉ ojocarigʉ ya árīburire mari òaro iimasiboro dopa.

¹⁵Eropigu “Ópa mhare òaro iigura,” Goāmʉ arī īgʉ mama werepidiro dopa ta Cristopʉ iidigʉ árīmi. Eropa iidi árīmi īgʉ Goāmʉ īgʉ beyenirāre taibu. īgʉ eropa taucʉ árīpehrerinʉri īgʉ mera òaro árīrāca mari īgʉ yarā. Eropirā Goāmʉ īgʉ yarāre īgʉ oburire oparāca mari. Moise doreri dihta árīcʉ masa erā ñeri iira dipuwajacurā árīmuriñorā dohpa. Eropa ñeri iira dipuwajacurāre taibu īgʉ crusague sīribasadi árīmi. īgʉ eropa sīricʉ mari īgʉ yarāre īgʉ oburire oparāca. ¹⁶⁻¹⁷Ópa áhrraa mari masare. Yujugu īgʉ sīriboro core īgʉ acawererārē īgʉ yare aī gueremasibeama. Eropiro īgʉ oparire īgʉ acawerererāre īgʉ oburire īgʉ gojatuyurapū īgʉ sīriboro core iripū wajachbeaa dohpa. īgʉ sīricʉ ñarā iripū īgʉ arī gojadiro dopa ta īgʉ yare guererācoma erā. ¹⁸Eropa ta Goāmʉ masare werepimʉhtara Moisere īgʉ apira doreri sīriro mariro di cōāro mariro ne duhpiburi árībiriyoro. Eropigu waibugʉ dire Moise wejēsirira puhru īgʉ dorerire diaye ta īgʉ iipʉ. ¹⁹Eropigu ópa iimʉhtapʉ Moise: Goāmʉ īgʉ apira dorerire masare werepehopʉ. Puhru cabritoa dire, wechua dire deco mera morepu. Eropigu isopo waicʉdigʉ dūphʉ mera oveja poari diari poari mera erā ñimurare turāpʉ. Iri dūphʉ mera dire yosogʉ, Goāmʉ dorerire īgʉ gojarapū weca wejēsiripʉ. Árīpehrerā masa weca sāre wejēsiriœopepʉ. ²⁰Eropa iigʉ ópa arīpʉ īgʉ: “Goāmʉ marire īgʉ werepira īgʉ dorera i di mera iri diaye árīcʉ masia mari. I dire ñarā diaye ta īgʉ arīdiro dopa ta īgʉ marire iiburire masia. Maripure irire yahridoremi,” arīpʉ Moise. ²¹Eropigu masare īgʉ iidiro dopa ta Goāmʉ umupeori wihi waimurā gasiri wihire, árīpehreri iri wihi árīri sāre wejēsiriœopepʉ. ²²Eropa ta áhrraa. īgʉ doreri iri dorediro dopa ta baja ñerire di mera coeweadoreyoro. Eropigu di cohromo mariro Goāmʉ mari ñeri iirare ne cādijisome.

Cristo īgʉ dire cōāgʉ, īgʉ yarā erā ñeri iirare coeweapʉ

²³Eropiro i yeba maja wihire, iri wihi árīri sāre ñerire coewearo dopa ta waimurā di mera wejēsiriœomʉripʉ. Eropiro iri tauro ʉmarogue wamorāre erā ñeri dipuwaja oparare coero gahmea. Eropiro waimurā di tauro árīgʉ ya di mera erā ñerire coero gahmea. Eropirā Jesucristo ya di mera coenirā wabʉ maripʉ. ²⁴Eropigu Cristo mari ñeri iira dipuwajare Goāmure cōādoregʉ

Goāmure erā umupeori wihi masa erā iira wihi ñajabiripu. I yeba maya wihi umaro maya wihi ñiacū iira wihi áhraa. Goāmu ya wihi gohra umaro maya wihi áhraa. Eropigu mari ñeri iira dipuwajare cōädoregu Goāmu árīgoohrague ñajapu Cristo. Umarogue wapu ìgh Goāmu core mari ya árīburire serēbasabu.²⁵ Pahia opu bojori nucu Goāmu ìgh árīri taribugue erā ñeri iira dipuwajare cōädoregu ñajamuripu waimurā di mera. Cristopu sīrigu ìgh dire cōädigū Goāmure mari ñeri iira dipuwajare cōädoregu erā iiro dopa bajasuburi ñajabiripu.²⁶ Bajasuburi ìgh dire cōābu árīgu, i yeba árīropē bajasuburi ìgh ñero sīriniguicāboñumi. Yujusubu ta dehyoapu ìgh i yebaguere i umu pehrerinu coregā. Ìgh dehyoagū ìgh yujusubu ta sīribasara mera mari árīpehrerā ñeri iirare cōābu dehyoapu.²⁷ Árīpehrerā mari masa sā yujusubu ta sīrirāca. Mari eropa sīrira puhru, òarāre, ñerā sāre beyegūcumi Goāmu. 28 Yujusubu ta mari sīrira dopa ta Cristo sā yujusubu ta sīripu bajarā masa erā ñero iirare cōābu. Puhru dipaturi dujarigūcumi. Mari ñerire cōädigūgue dujarigūcumi. Eropigu irire dipaturi cōāgu arisome. Eropa arigu mucubiriri mera ìgure corerāre taugu arigūcumi. Ìgh pohrogue erāre aīgābu arigūcumi.

10

¹Moise doreri puhru Cristo masare ìgh òaro iiburire ìhmura dihta árību. Eropiro Cristo masare erā ñeri iirare òaro cōáboro dopa iri doreri erā ñerire cōāmasibiryoro dohpa. Eropiro iri doreri iri iidorero dopa ta pahia bojori nucu Goāmure waimurāre wejē, soe muju, iiniguqueretū masa erā ñerire cōāmasibiryoro. Goāmure umupeomorāre òarā árīcū iimasibiryoro iri doreri. ²Iri mera masa erā ñerire cōācū, yujusubu ta Goāmure erā waimurā wejē di cōāra puhru erā ñerire cōāpehosuboñuma. Eropirā irisubu majara, “Dipuwaja mara guare,” arī pepiboñuma masa. Eropirā iripēta dipaturi Goāmure waimurā wejēburire duhucaboñuma. ³Óabirimuriñorā dohpa. Eropirā bojori nucu Goāmure waimurāre wejē di cōācū masa erā ñeri dipuwajare guñaniguicāñorā. ⁴Wecua di mera, cabritoa di mera ne mari ñeri dipuwajare cōāmasiya mariyoro dohpa.

⁵Iri eropa árīcū ìagū Cristo i yebaguere ìgh ariboro core òpa arípu Goāmure ìgh Pagure:

Waimurāre erā soe muju ocū, trigo pogare erā ocū sāre mu ìagū ìhasubbeaa muhū. Eropigu masa dehyoacū iibu muhū yure. Mu hū yure iira dūpu mure mucubiricū yu iiburi dūpu árīroca. ⁶Ñerire erā cōáborore waimurāre wejē erā soe mujucū ìagū ìhasubbirabu muhū. ⁷Mu eropa ìhasubbiricū ìagū òpa aríbu mure: “Mu gamerire yebague iìgh wagura. Yu eropiiburire arī gojara áhraa mu yare erā gojarapūgue,” aríbu yuhu, arimuripu Cristo ìgh Pagure.

⁸Negohraguere Goāmu ìgh doreri waimurāre trigo poga sāre erā ori mera erā ìgure umupeodorequerecū ta òpa arípu Cristo ìgure. “Waimurāre soe muju erā ocū, trigo pogare erā ocū sāre gamebiribu muhū,” arípu ìgh. ⁹Eropa arituhagu òpa arinemopu: “Mu gamerire yebague iìgh wagura,” arípu. Ìgh eroparicū òpa masia mari. Iribojegue Goāmure erā ñerire cōádorerā waimurāre wejē di cōārare gohrotogu iipu Goāmu. Eropa gohrotogu Cristo ìgh sīridiro mera masare erā ñeri

dipuwajare taughcum Goām. ¹⁰ Jesucristo īgu dāpure ogu sīrigu áripehrerā mari ñero iirare cōadigū árīmi. Yujusubu ta Goāmure īgu dāpure ogu marire dipuwaja maricū iidi árīmi. Eropa iigu Goāmū īgu gamediro dopa ta iidi árīmi.

¹¹ Áripehrerā pahia umuri nucū Goāmure umupeori wihi mohmeniguima. Eropa mohmeniguirā mūraro ta waimurāre wejē soe mujuma Goāmure masa ñerire cādijidoremorā. Erā eropa iiquerecū ta erā ñero iirire cādijibeami īgu.

¹² Cristopu yujusubu ta mari ñeri dipuwajare sīrigu, mari ñero iirare òaro cādijipehocacū iidigū árīmi. Irire cādijipehocū iituhā waha wapu īgu Pagu pohrogue īgu diayepu doagu wagu. Opu árigu erogue doacumi. ¹³ Eroguere doagū coregu iimi. īgure lhaturirāre īgu Pagu īgu tarinugabasaborore coregu iimi. ¹⁴ Yujusubu ta īgu sīridiro mera īgu coenirāre òarā ñeri mariro erā árīniguicū iidi árīmi. Eropigu Goāmū pohro doami pare. ¹⁵ Jesucristo eropa iiboro core erā arī gojamuhtarare arī weremi Espíritu Santo marire. Ópa arī weremi īgu:

¹⁶ Ópa arīmi mari Opu: “Puhruguere ópa arī weregura Israe masare.

‘Yu dorerire erā yuhridiacū iigu erā pepirigue apigura,’ arī weregura,” arīmi īgu.

¹⁷ Ópa arīnemomi Goām:

“Erā ñero iirare dipatūrī guñanemosome yuhu,” arīmi īgu, arī weremi marire Espíritu Santo Goāmū yare gojarapūgue.

¹⁸ Mari ñeri iirare īgu cādijicū dipatūrī mari ñeri dipuwajare sīribure gamebeaa mari.

Goāmū pohro mari ejaro dopa ta īgu mera güiro mariro mari wereniguimasia

¹⁹ Cristo īgu sīriro mera īgu di cōáro mera mari sā dohpaguere güiro mariro Goāmū mera wereniguimasia. Eropirā īgure serēmasia. ²⁰ Iribojegue Goāmū īgu árīri taribugue Goāmure serēbu pahia opu dihta ñajamasimi. Iri taribure Goāmū árīro cāhmotara suhriore īgu dihta tari ñaja serēmasimi. Dohpague ta mari basi Goāmū árīro ñajaro dopa ta Goāmure serēmasia. Pahia opu īgu iri taribugue īgu dire aí ñajaro dopa ta Cristopu Goāmū pohrogue ejapu mari ñeri iirare cādijidoregu ejagu. Eropa iigu Goāmū mera mari wereniguibodirote cāhmotadirote cōádi árīmi. ²¹ Goāmū pohrogue serēbasagu mari Goāmū yarā yagu pahia opu turatariagu áhrimi Jesucristo. ²² Eropirā, yu acawererā, Cristo mari pahia opu áricū ñha mari Goāmū mera wereniguimasirā árīrā Goāmure serērā. Diaye pepirā árīrā, “Ígu yuhriguchumi,” arī umupeorā īgure serērā. Cristo mari ñerire īgu di mera coenirā áhraa. Eropirā “Dipuwajacurā áhraa,” arī pepirā árībeaa mari. Eropirā guhrari mariri deco mera coeweasunirā iro dopa áhraa. Eropa árīrā Goāmure serērā. ²³ “Muare taugura,” īgu arīdiro dopa ta iigucumi. Eropirā īgu marire īgu tauborore òaro mucubirimtayua mari. Irire mucubirimtayurā ne cādijibiricārā. Goāmure eropa guñaturaniguicārā. Eropa guñaturarā irire gajirāre wererā mari. ²⁴ Mari mera majarāre mahirā itamurā mari áripehrerā mari game mahi mari itamuboro dopa. ²⁵ Eropirā òaro gamenererā Goāmure umupeomorā. Gajirāpu gamenerebeama Goāmū yare buhemorā. Erā

iilo dopa iibircārā. Mari mera majarāre Jesucristore umupeonemocā iirā. I yebaguere mari Opū īgu dujariboro merogā dñhyaa. Irire masirā turaro itamurā mari mera majarāre, Jesu yarāre erā Jesucristore umupeorire.

²⁶ Diaye áriri buherire mari masiquererā ta irire cōárā ñerire mari eropa iiniguicū, Jesucristo sīrira mera mari ñerire cōánemoboro ne mara. ²⁷ Eropiro eropa iirāre gūhyaro dujaa. Áripehrerā īgure ëhaturirāre dipuwaja moagu turaro ñjrogue cōágħcumi Goāmū erāre. Eropirā īgu dipuwaja moaborore giirā dihta ãhrima īgu yare cōánirā. ²⁸ Moise dorerire tarinħagħanirāre dipuwaja moarā erāre wejēmuriñorā. Ne mojomoro īaro mariro wejēmuriñorā erāre. Urerā erā ñero iirare wereśacū peerā erā tarinħagarare masima. Urerā maricū perā erā ñero iirare wereśacū peerā erāre wejēmuriñorā Goāmū dorero dopa ta. ²⁹ Erā iidiro tauro Goāmū magure ëhaturirāre dipuwaja moasūmorā árīrācoma. Cristo īgu di cōáro mera marire mari ñeri iirare cōádi árīmi Goāmū. Īgu eropa cōáborore wereyupu īgu. Eropirā īgu cōánirā erā árīquererā ta, puhru īgu di cōárate “Bu gohra ãhrraa,” arīrā īgu dipuwaja moamorā gohra árīrā ta iirācoma. Eropa árīrā Espíritu Santore ñero arī wereniguirā ãhrimi. Īgu erāre mahigū ãhrimi. Erā eropa ñero wereniguicū īaqbā turaro dipuwaja moaghħcumi Goāmū erāre. ³⁰ Goāmū eropa iigū árīgħure masia. Goāmū īgu basi ta ḥopa arīph: “Yuhu ãhrraa dipuwaja moabu. Erā ñerire iira dipuwaja, dipuwaja moaghra yuhu,” arīph īgu. ḥopa arīnemopu: “Yaharāre ñero iirāre dipuwaja moaghra,” arīph īgu, arī gojañuma īgu yare gojarapūgue. ³¹ Goāmū ojocarigħ marire dipuwaja moacū għyataria.

³² Iribojgue mħa árīrare guñaque mħa. Irisubure Goāmū yare ne masinħagarā ñero tariquererā bajasuburi ñero tariquererā ne īgu yare cōábiribu mħa. ³³ Yujuyerisuburi masa erā īhuro gajirā mħare ñero arī, ñero pabirama mħare. Eropirā gajirā Jesu yarāre erā ñero iicū īarā erāre mojomoro īabu mħa. ³⁴ Erā Cristo yarā erā árīra waja erā peresugue árīrāre mojomoro īabu mħa. Eropirā mħa yare erā emaqrecū ta mucubiriri mera “Oaroca,” arīmħribu mħa. I yeba maja tauro õarie umaroguere mħa opaburire masimuribu. Iri õari peħreibiriboro masibu mħa. Irile masirā mħa oparire erā emacū bħajawebbiribu mħa. ³⁵ Eropirā irire guñatura duhubiricāque. Goāmure eropa umupeoniguicāque. Mħa eropa iira waja mħare õaro iigħcumi. ³⁶ Goāmū yare õaro iiniguicārō gahmea ne duħuro mariro. Goāmū yare iirā bocatūro gahmea. Eropa iirā árīrā īgu gamerire mħa iira puhru īgu “Mħare õpa ogħra,” īgu arī apirare oparāca. ³⁷ ḥopa ãhrraa Goāmū yare erā gojarapūgue:

Merogā duh, ñero pabirama mħare. Eropiryaa Cristo īgu eraboro.

Eropa eragħi mata erapurumujugħcumi. ³⁸ Yaharā õarāpħu yuże umupeoniguicārācoma. Eropirā yaharā árīniguicārācoma. Yu mera eropa árīniguicārācoma. Yahare cōánirāpħure ëħasħasome yuhu, arīmi Goāmū, arī gojañuma.

³⁹ Maripu Goāmū yare cōárā árībeaa mari. Eropirā peamegue wamorā árībeaa mari. Goāmure umupeoa mari. Eropirā īgu taunirā ãhrraa īgu pohro wamorā.

Umupeorire werepu

11 ¹Ópa áhrraa umupeori: Goāmure umupeorā, marire īgu õaro iiburire õaro masia. Íghre īabiriquererā ìghre umupeorā “Diaye ta iigu áhrrimi,” arí pepia mari. ²Iribojegue majarā Goāmure “Diaye ta iigu áhrrimi,” erā arí umupeocū ūagū ūhasuapu Goāmupu.

³Goāmu īgu wereniguiri mera árīpehrerire ūacūnugupu. Eropigu īgu mari īabirirare árīpehrerire mari dohpague mari ūari sāre ūacūnugupu. Irire mari õaro masia Goāmure umupeorā.

⁴Goāmure umupeogu Abelpu cordero wejé, soe mujupu Goāmure umupeogu. Eropa iigu īgu tigu tauro õaro umupeopu īgu Goāmure. Eropigu Goāmu īgu orare mucubiripu. Eropa mucubirigu “Óagu áhrrimi,” arí ūapu īgu Abelre Goāmure umupeogu. Abel iribojegue ūridigu mūru árīquerecū īgu Goāmure eropa ii umupeorare guñaa mari sā. Eropa guñarā. Goāmure umupeoa mari sā.

⁵Enoco Goāmure īgu umupeocū ūagū mucubirimuripu Goāmu. Eropa mucubirigu ìghre īgu pohrogue aīmuriapu. Eropa ta werea Goāmu yare wereniguirire erā gojarapūgue. Ìghre eropa aīmuriara pühru masa ìghre ne bocabiriñorā. Ìghre eropa aīmuriadigu árīgu ne ūribiripu. ⁶Goāmure umupeobirā ìghre mucubiricū iimasibea mari. Goāmure serēdiarā ópa ìghre arí pepiro gahmea marire. “Diaye ta īgu Goāmu gohra áhrrimi. Eropigu ìghre mari umupeocū marire õaro imi īgu,” arí pepiro gahmea. Mari eropa arí pepibirā mari ìghre serēmasibea.

⁷Noé Goāmure umupeogu ìghre īgu wererare õaro yuhripu. Pühru erā ñero waborore Goāmu ìghre werecū peegu õaro yuhripu īgu. Eropa yuhrigu wuadiru dohodiru iipu īgu acawererā dia miririnere tarimorā. Noé eropa umupeogu árīgu i yeba majarā ñerā erā umupeobirare, erā taribiriboro sāre ūhmugu iimuripu. Eropigu īgu umupeocū ūagū “Óagu áhrrimi,” arí ūamuripu Goāmu ìghre.

⁸Abrahā sā Goāmure umupeogu ìghre yuhripu. Gaji yebaguere ìghre īgu oburi yebaguere Goāmu ìghre wadorecū ìghre yuhripu. Ìghre ya yebare wirigāgu īgu masibiriri yebague ejapu. ⁹“I yebare mure ogura,” Goāmu īgu arīcū peegu ìghre umupeogu iri yebague eja árīmerejapu īgu. Ero arīmerejaqueregu ìghre gaji yeba majagu árīro dopa waimurā gasiri wiri mera wihicu curimuripu mūrano árībirinijagu árīgu. Ìghre magu Isaa sā īgu pārami Jacobo sā īgu iiro dopa ta iimurinorā. “Muare i yebare ogura,” arí weremuripu Goāmu erā sāre. ¹⁰Eropigu i yebare curigu macari iibirimuripu Abrahā. Gaji macague Goāmu īgu árīri macague umarogue īgu waborore coregu iipu Abrahā. Iri maca Goāmu iira macau. Eropigu īgu umupeocū i árīyoro. Eropigu iri macare ne pehrebiriburi macare coregu iipu.

¹¹Goāmure umupeogo Sara waicugo, buro gohra árīquerego porā marigo árīquerego ta porācupo. “Goāmu īgu arīdiro dopa ta iigucumi,” arīgo ìghre umupeogo porācupo. ¹²Eropigu Abrahā buugu gohra árīqueregu ta porācupo. Eropirā īgu pāramerā árīturiarāgue bajará

wacāñorā. Necāre, imipa yerire mari queorā yujuro bojeya mariro dopata, īgu pāramerā árituriarā sāre queo bocatuya mariñorā.

¹³ Áripehrerā oā yu werenirā m̄rague Goāmure umupeotuhajanirāgue sīriñorā. Goāmu “Muare ogura,” īgu arīrare opanibirāgue sīriñorā. Eropa opabiriquererā “Goāmu īgu arīdiro dopa ta p̄uhrugue ogucumi ḡhare,” arī masiñorā. Eropa masirā mucubirimuhtañorā. Eropirā òpa arīñorā erā: “I yebague curirā āhraa. Gaji yeba majarā āhraa,” arīm̄ariñorā erā. ¹⁴ Eropa arīrā gaji yebare erā ya yeba árīborore corerā iiñorā. Irire òaro masia mari. ¹⁵ “Gaji yeba majarā āhraa,” erā arīrā iribojegue erā cōara yebare guñarā iibiriñorā. Iri yebague dujaa wadiarā dujaa waboñuma. ¹⁶ Óari yebapure gahme corerā iiñorā. Iri yeba umatogue āhraa. Erā eropa gahme corecū īagū Goāmure “Gua opu āhrimi,” erā arīcū peegu ne ḡuhyasiribiripu Goāmu. īgu pohro erā ya maca árīborore iibasatuuhadi árīmi īgu. Eropigu ḡuhyasiribiripu.

¹⁷⁻¹⁸ Goāmu Abrahāre īgu magure Isaare wejē soe mujudorepu. īgure īadiagū eropa dorepu, “Diaye ta yure umupeori?” arīgu. Eropigu Goāmure umupeogu īgu arīdiro dopa ta iiripu Abrahā. “Mu magu Isaa mera mu pāramerā árituriarāre opagūca māhū,” Goāmu īgu arīdiro árīquerecū īgu magure wejēbu iiripu Goāmu dorero dopa ta. ¹⁹ “Yu magure Isaare yu wejēcū Goāmu īgure masugucumi,” arī pepigū īgure wejēbu iiripu. Eropigu Goāmu īgure cāhmota īgure wejēdorebiripu. īgu pagu īgu eropa wejēbu árīgu Isaa sīribudigu árīpu. Eropigu sīridi masadigu iro dopa árīpu īgu. Eropigu Abrahā īgure ojocarigu dipaturi opapu īgure.

²⁰ Isaa Goāmure umupeogu īgu porāre Jacobore, Esaú sāre “Puhrugue Goāmu muare òaro iigucumi,” arīpu.

²¹ Goāmure umupeogu Jacobo īgu sīriboro coregā wahgānugaja īgu tuadigu mera tuañanugaja Goāmure serē umupeopu. Eropa serēgū José porāre umare “Goāmu muare òaro iigucumi,” arīpu Jacobo.

²² Goāmure umupeogu José īgu sīriboro coregā Israe masa Egípto árīrā erā wiriaborore werem̄htapu. Eropa erā wiriaborore masiyugu īgu sīrira dūpu m̄urarore aīgādorepu īgu porāre.

²³ Goāmure umupeorā hrerā abe gohra Moisere dibuñorā īgu pagu sumarā īgu masa dehyoara p̄uhru. Óagugā īgu árīcū īarā īgugāre dibuñorā. Iri yeba majagu tauro árīgu opu īgu majirāre wejēdorerire tarinugārā īgure dibuñorā erā. Erā erā ophe güibiriñorā. ²⁴ Moisere masudigo i yeba majarā opu mago árīpo. Eropa igo masudigu árīqueregu, Goāmure umupeogu “Opu mago magu āhrimi,” erā arī piyucū gamebiripu īgu Moise. Oparā mera majagu árīdiabigu Goāmu yarā mera majagu árīdiapu. ²⁵ Goāmure tarinugadiagu árīgu īgure masudigo pohrogue bajamenurigā òaro árīboñumi. Eropa òaro árību árīqueregu īgu Goāmu yarā mera ñero taridiapu. ²⁶ Eropigu Egípto majarā ya òarire tauro Cristo ya árīburire ñero tariburire gamepu. Puhrugue Goāmu īgure īgu òarire oborore masigu ñero taridiapu. ²⁷ Goāmure umupeogu Egípto majagu tauro opu, īgu mera īgu guacū güibiripu. Eropa

güibigu iri yeba árīdigü iri yebare cóācā waha wapü. Goāmure īabiriqueregu “Goāmu árīcumí,” arī pepipü īgu. Eropigü īgu iiborore ne duhubiripü.

²⁸ Goāmure umupeogü Moise Israe masare Goāmu īgu tauborore masipü. Eropa masigü Goāmu īgu dorediro dopa ta Israe masa erā disipororire erā tura mijirire di mera wejēsiri tuhdorepu. Eropa dorepü anyu masare wejēgü erā masa tūrāre wejēbodigü Israe masa erā masa tūrāre wejēbiriboro dopa.

²⁹ Goāmure umupeorä Israe masa deco diariya waīchüriya deco watope árīri maha deco mariri maha taribujañorä. Erā eropa taribujacü īarā Egípto majaräpu erāre nūrusiarä erāre īhacü taribujanirä miri sīria wañorä.

³⁰ Goāmure umupeorä Israe masa Jericó maca sāriro, wħari sāriro pħurpü majisora curiñorä. Siete nūri gohra iri macare majisora curiñorä erā. Iri nūch nūri erā majisorara pħurru iri sāriropü dijapehrea wayoro. ³¹ Iri maca majago ħuma mera ñero iidigo Rahab waīchügo Goāmure umupeogo Israe masare itamupo. Iri macare erā cóāboro core bajamerāgā Israe masa erogue erā ñaja duhricü īha igo erāre itamupo. Eropirä Israe masa iri maca majaräre Goāmure tarinuganiräre wejēpehoquererä ta igopħure wejēbirinorä.

³² Gajiräre Goāmure umupeoniräre werenemoboya yħħu. Eropa werediaqueregu ta bajaräre eropa Goāmure umupeorä sāre were gojapehomasibirica yħħu. Gedeō, Baraca, Sansō, Jefté, Davi, Samue, Goāmu yare weremħħtanirä sā árīpehrerä yu werebonirä āhrima. ³³ Goāmure umupeorä yujurāyeri gaji yebarigue árīri macari majaräre gameweje tarinuganorä. Eropirä gajirä diaye dorenirä árīnorä. Gajirä Goāmu erāre “Mħare itamugħra,” īgu arīdilo dopa ta īgħi itamurire bocañorä. Eropa īgħre umupeorä yeeha erāre badiacü erāre erā babiricü iñorä erā. ³⁴ Turaro ħġuri peameri árīquerecü ta ħiġubiriñorä erā Goāmure umupeonijarä. Gajirä erāre ñose wejēdiacü duhrigā wañorä erā Goāmure umupeorä. Turabirä árīquererä Goāmure umupeo, turarä wañorä. “Goāmure umupeorä āhrraa. Gameweje turarä āhrraa,” eropa arīrā árīcū gaji yebari majarä surara erā wejērā arirā ne yujuro bojebiriñorä. ³⁵ Goāmure erā umupeocü īagu yujurāyeri nome erā acawererä sīricü īagu Goāmupu erāre masupu.

Gajiräpħre “Goāmure gamebircāque,” erā arī peresu iicü erāpü Goāmure duhudia biriñorä. “Mħa Goāmure duhucü mħare taurāca,” arīñorä erāre. Erāpü duhubiriñorä Goāmu mera erā õaro masaborore gamerä. Eropirä erāre erā ñero iicü sīria wañorä. ³⁶ Gajiräre Goāmure umupeoräre ñero arī wereya erāre tāramħuriñorä. Eropirä gajiräre għuburire, mojotorire diricāa peresu iñorä. ³⁷ Goāmure umupeoräre ñerā ħtä mera dea wejēmuriñorä. Gajiräre erā düpure seroti mera wiritatħuriñorä. Gajiräre ñoserimijiri mera ñose wejēmuriñorä. Erāre Cristore cōādorerä erā ñero iimħuriñorä. Gajirä erāre ñero iicü oveja gasiri mera, cabra gasiri mera suħriċurā mojomorocurā árīħuriñorä. ³⁸ Erā őatariarä erā árīcū i yeba majarä ñerā erā mera majarä árībonirā árīħbeama. Wiri marirā árīrā, masa marirogue ħtä yucħġie árīgħari siaricāmħuriñorä. Eropa árīgħari siarirā ħtä yucħġie árīri goberigue, yebagħe árīri goberi sāre cariġāri siaricāmħuriñorä. ³⁹ Oħra árīpehrerä Goāmure erā umupeocü īagu mucubiripü īgu. “Oħra iiabu

mua,” arīpu. Erā eropa õaro umupeoquerecū Goāmū erāre “Muare taugura,” īgh arīdiro ejanibiriya dohpa. ⁴⁰ Ōpa arī pepipū Goāmū: “Oāre yaharāre, pührue árīrā yaharā mera yujuro mera taugura,” arī pepipū. Īgh eropa arī pepidiro dopa ta iigucumi. Īgh eropiičū òatariaro árīroca ero core īgh iidiro tauro.

Jesure eropa umupeoniguicārā mari

12 ¹Eropirā oāre yū werenirāre bajarā Goāmure umupeonirāre, ñerire iibirinirāre masirā árīpehreri ñero iirire duhucārā mari sā. Ōpa ãhraa mari queoriñe mera werecū: Nucarire opagu omari masu turaro omamasibeami. Eropa ta mari Goāmū gamerire iimasibea mari ñerire iicū. Eropirā irire duhucārā mari. Eropirā Goāmū īgh gamero dopa ta õarire iiniguicārā. ²Eropirā Jesure eropa guñaniguirā. Īgh ta ãhrimi marire umupeo guñaturacū īgh. Eropigū marire umupeonemocū sāre iimi īgh. Crusague sīrigū yujuro bojepū. Pührū īgh mucubiriborore masigū crusague sīripū. Eropa sīrigū gūhyasīribodigū árīqueregu gūhyasīribiripū īgh. Eropa iira pührū dohpaguere Goāmū īgh opū īgh doaro diayepū doanijagū īgh dorebu iimi.

³Nerā masa īgure ñero erā iicū yujuro bojepū īgh. īgh eropa iidigure guñaque mua, mua sā ñero tarirā “Yujuro bojebiriboca,” arīrā. Irire guñaque mua īghre umupeo duhuri arīrā. ⁴Nerire mua tarinugaboro dopa Jesu iro dopa ñetariaro gohra tarinibeaa mua. Nerā muare wejēnibeama. ⁵¿Goāmū muare īgh porāre īgh wererare cādijicāri mua? Ōpa arīpu īgh:

Yū magū, yuhu mure werecū eropa pepicābita. Yuhu mure turicū peegū bujawerebita. ⁶Árīpehrerā yū mahirāre werea. Eropigū árīpehrerā

“Yū porā ãhraa mua,” yū arī larāre tarinugadorebeaa. Eropigū erā tarinugacū īha erāre yū porāre merogā dipuwaja moaa, arīpu Goāmū.

⁷Nero tarirā yujuro bojeque “Goāmū yure weregū iimi,” arīrā. īgh yare duhubiricāque. Goāmū muare īgh porāre merogā dipuwaja moagū iimi. Erā pagū sumarā erā porāre eropa werema. Eropirā erāre dipuwaja moama. Eropa ta iimi Goāmū sā marire īgh porāre. ⁸Goāmū árīpehrerāre weremi. Goāmū muare īgh werebircū īgh porā gohra árībeaa mua. Eropirā īgh porā árībirā yujugū majigū īgh pagure īgh masibiro dopa ta īgh weresūya marigu árīro dopa ta ãhraa mua. Eropirā Goāmure “Yū pagū gohra ãhrimi,” arīmasibea mua īgh muare werebircū. ⁹Mari pagū sumarā marire erā werecū peerā erāre umupeoaa mari. Mari pagū sumarāre mari umupeoro tauro umupeoro gahmea mari Pagū Goāmū īgh werecū. Eropirā īghre yuhriro gahmea marire. Eropa yuhrirá árīpehrerinuri īgh mera árīrāca. ¹⁰Bajamenūrigā mari pagū sumarā erā gamero dopa marire were dipuwaja moama. Goāmūpu marire õaro weremi. Eropigū īgh masiri mera marire dipuwaja moami marire õarā masadoregu. Eropa iimi īgh marire īgh iro dopa õarā mari árīboro dopa. ¹¹Marire īgh dipuwaja moacū mucubiribea mari. Mari bu bujawerea. Eropa bujawerequererā ta īgh eropa dipuwaja moara pührū õarā árīrāca mari. Eropirā īgh wererire peenirā árīrā gajiropa iiro mariro õaro árīrāca.

Goāmʉ marire īgʉ dorerire mari yʉhribircʉ gʉhya āhraa marire

12 Eropirā guñaturabirā árīquererā ta Goāmure òaro guñaturarā áríque. Īgure duhubiricāque. 13 Òaro diaye majaa maa waro dopa ta pee gorowerero mariro òaro diaye ta Goāmure yuhrique. Maa eropiicʉ īhacūrā gajirā Jesu yarā gajiropa árīrire iiosome. Eropirā turabirā turarā warācoma.

14 Árīpehrerā masa mera òaro áríque gamequeáro mariro. Eropirā ñero iibircāque. Ñeri marirā dihta mari Opʉ Cristore īarācoma. 15 Òaro iiue maa. Goāmʉ maaare īgʉ itamucʉ òaro yuhrique. Ñeri tiari iri oterire iri goroweoro dopa ta maa sā Cristo yare duhu ñerire guñaniguibircāque gajirare goroweori arirā. 16 Ne nome mera ñero iirā árībircāque. Eropirā Goāmʉ yare gamebirā árībircāque. Eropa árīgʉ árīpʉ Esaú. īgʉ masa tīgʉ árīripʉ. Eropigʉ īgʉ pagʉ yare īgʉ sīrira pʉhrʉ opabu árīripʉ. Eropa árīqueregu yujunu barire gametarigu iri bari mera īgʉ pagʉ magure īgʉ tīgʉ opaborore bu gohrotopʉ. 17 Pʉhrʉ īgure warare masia maa. īgʉ eropiira pʉhrʉ īgʉ pagʉ īgure Esaúre òaro árīdoreburire Goāmure serēbasarire turaro gameripʉ daja Esaúpʉ. īgʉ eropa gamequerecʉ ta īgʉ pagʉ magupure īgʉ tīgʉ opaburire gohrotora dipuwaja īgjiropa árīrire iiosome. Eropirʉ pagʉ īgure obiripʉ. Eropa gamegu turaro orequeregu īgʉ pagure serēqueregu irire opamasibipʉ Esaú.

18 Goāmʉ dorerire Moisere īgʉ apicʉgue mari acawererā Israe masa maa Goāmʉ pohro ejaboro gʉhya árīyoro. Dohpaguere maaapure eropa árībeaa. Ópa wayoro erāre. Goāmʉ īgʉ dorerire Moisere iri dorerire apigʉ erā árīri yeba majagʉ utāgʉgue árīpʉ. Irigʉpʉ Sinaí waīcudigʉ árīyoro. Eropiro erā Goāmʉ pohro ejamorā irigʉgue erā ejacʉ turaro peame ījhyoro. Eropiro naitiaro, imica curu, turaro miru sā árīyoro irigʉ utāgure. 19-20 Erogue erā ejacʉ corneta bushyoro. Eropiro wereniguero cariyoro. īgʉ eropa wereniguiri ejarichʉcʉ peerā masa yujuro bojebiriñorā. Goāmʉ erāre gʉhyaro mera òpa arī dorepu erāre: “Árīpehrerā irigʉ utāgure pēhrerāre utā mera dea wejēque erāre. Irigʉ utāgure pēhregʉ waibugʉ gohra īgʉ árīquerecʉ īgʉ sāre utā mera dea wejēcāque. O ñoserimiji mera ñose wejēque īgure,” arīpʉ Goāmʉ. īgʉ eroparícʉ peerā yujuro bojebiriñorā erā. 21 Eropigʉ árīpehrerire utāgʉguere gʉhyaro árīrire īgʉ òpa arīpʉ Moise: “Būrigā güigʉ naragāgʉ iiaa,” arīpʉ īgʉ.

22 Iribojegue Israe masa Goāmʉ īgʉ árīdigʉ utāgʉgue ejamasibiriñorā sīriri arirā. Dohpaguere maaapʉ Jesu yarāpʉ Goāmʉ árīdigʉ utāgʉgue, Sión waīcudigʉgue, umaro majagʉgue muriyaro dopa ta diaye ta Goāmʉ mera wereniguimasia. Goāmʉ ojocarigʉ īgʉ ya macague muriyaro dopa ta diaye ta īgʉ mera wereniguia maa. Iri maca gaji maca mama maca Jerusalén umaro maja maca āhraa. Ero anyua bajarā gohra āhrima. Goāmure umupeorā mucubirirī mera gamenererā āhrima. 23 Eropirā maaapʉ īgʉ ya maca majarā árīrā, erogue Goāmʉ porā árīmuhtarā mera maa gamenere árībodiro dopa ta āhraa. īgʉ porā erā waire īgʉ gojaturapūgue umarogue erā waire gojatunirā āhrima. īgʉpʉ mari Pagupʉ árīpehrerā beyebu āhrimi. īgʉ mera majarā āhraa maaapʉ. Eropirā gajirā

ōarā Goāmū yarā mera gamenererā dopa ta āhraa mua sā. Erāre ta ñeri marirā iituhapū Goāmu. ²⁴Eropirā Jesu mera majarā āhraa muapū. Negohraguere īgu dore apirare gohrotogū “Mhare ūaro iigura yuhu,” arī apipū Goāmū marire. Īgu eropa arī apidiro dopa ta iidigu árimi Jesu. Īgu dire cohā īgu sīrirafe mera marire ūaro taricū iimi īgu. Abelre īgu di cōārare īagū Goāmū Abelre wejēdigure dipuwaja moapū. Jesucristo īgu di cōārapure īagū marire dipuwaja marirā áricū iipū. Eropiro Abel īgu di cōāra bu gohra áriya. Cristopū īgu di cōāra pührū ūatariaro iipū Goāmū marire. Eropiro Cristo īgu di cōāra bu gohra áribiriya.

²⁵Eropirā ūaro iiue mua. Goāmū yare muare weregure ūaro yuhirā árique. Iribojegue i yeba áridigu Moise Goāmū yare īgu werecū peerā, bajarā irire peediabirinorā. Erā eropa peediabirira dipuwaja, dipuwaja moapū Goāmū erāre. Erā tauro dipuwaja moagucumi Cristore cōārare. Cristopū umarogue árigū Goāmū yare weregu áhrimi. ²⁶Irisubure Moisere īgu dorerire īgu apirasubure Goāmū īgu wereniguero mera yeba ūohmecū iipū. Dohpaguepure ūpa weremi īgu: “I yeba ūohmecū yujusubu ta iinemogura. I yeba dihta ūohmecū iisome yuhu. Umarogue sāre ūohmecū iigura,” arī werepu īgu. ²⁷“I yeba ūohmecū yujusubu iinemogura,” arīgu, “Áripehrerire yu ihacūnugurare cōāgura,” arīgu iipū. Goāmū īgu opū áriroguepure cōāmasiya mara. Eropiro īgu ihacūnugurare īgu cōācū īgu opū áriro dihta dujaroca. ²⁸Īgu opū árirogue warāca mari. Eropirā īgu opū árirore īgu cōābiricū ūarā, Goāmure “Ohaa,” arīrā mari. Eropirā umupeori mera, guhyadiaro mera īgu yare iirā mari īgure mucubiricū iimorā. ²⁹Peame ūjuro guhyaro dopa ta Goāmū guhyaro dipuwaja moagū áhrimi. Eropirā īgure guhyadiaro mera umupeorā.

Ópa Goāmure mucubiricū iiue

13 ¹Mua mera majarāre mahi duhubiricāque. ²Masa mua masibirā áriquerecū erāre ūaro mera mua ya wirigue ñajardoreque. Gajirā eropiirā, masibiriquererā anyuare erā ya wirigue ñajardoreñorā. Eropirā mua sā eropa ta iiue.

³Peresu áriñāre mojomoro ūaque. Muapū erā mera peresugue áriñā mua áriñāro dopa ta erāre mojomoro ūaque. Gajirā erā ūero tarirā sāre mojomoro ūaque. Erā iro dopa mua sā ūero tariro dopa ta erāre mojomoro ūaque.

⁴Mua mojoto dirinirāre áripehrerā ūaro game umupeoche mua. Eropirā mojoto dirinirā gajirā mera ūero iirā áribiricāque. Áripehrerā ūma nome mera ūero iinirāre, nome ūma mera ūero iinirā sāre dipuwaja moagucumi Goāmū.

⁵Niyerure gamerā ne áribiricāque. Ópa arīpū Goāmū: “Mhare ne cōāsome. Eropa itamuniguigura,” arīpū īgu. Eropirā mua opari mera iripēta mucubirique. Wħaro gamenemobiricāque. ⁶Eropirā güiro mariro ópa arī pepirāca marmera mua ya wirigue ñajardori:

Mari Opū marire itamugū áhrimi. Eropirā ne güisome mari. Masa marire erā ūero iiborore güisome mari, arī pepirāca mari.

⁷Goāmu yare muare werenirāre muare dorenirāre guñaque mua. Eropirā òaro erā árīricurare guñaque. Eropa guñarā, Cristore erā umupeorare ihacúque mua.

⁸Jesucristo ne gohrotobeami. Iribojegue, dohpague sāre, pührugue sāre īgu árīdiro dopa ta árīniguicāgħcumi īgu. ⁹Baja buheri gajiropa árīri buherire peebiricāque òari buherire guague cohāri arīrā. “Ire baque. Ire babiricāque,” arī buhemaacāma gajirā. Eropa arīrire mari yuhricū iri marire itamubeaa. Eropiro eropa arī buherire mari iicū bu gohra ta āhraa. Iri marire guñaturarā árīcū iibea. Goāmu marire guñaturacū iimi.

¹⁰Cristo mari ñeri dipuwajare sīridi árīmi mari ñerire cóābu. Pahiapu ópa arīrā áhrima: “Waibugu yu Goāmure wejē soe mujucū, Goāmu mera tariguca,” arīrā iirima erā. Eropa arīrā erā ñeri iirare ne cóānirā árīmasibeama. ¹¹Pahia opu Goāmu īgu árīri taribu gohrague waibugu wejēdigū dire aī ñajagū Goāmure ópu masa erā ñerire cōādoregu. Eropigū īgu wejēdigū waibugure iri maca turogue soe cóācāñorā. ¹²Eropa ta Jesu sā maca turogue sīripu. īgu di cóāri mera masa ñeri marirā wacū iibu sīripu. ¹³Maca turogue īgu sīricū īarā, erā buherire īgu cōācū īarā judio masa īgħure ihaturiñorā. Eropirā mari sā īgu mera majarā árīrā. Mari eropa árīcū īarā masa mari sāre ihaturiñacoma. ¹⁴Erā marire ihaturiquerecū áhrraa. I yebague mari árīwajaburi maca árībeaa. Mari pührugue árīburi macare corerā iiaa mari. ¹⁵Eropirā Jesu īgu itamuro mera īgu Pagu mera wereniguia mari. Eropirā īgħure òaro serēniguicārā. “Mari Pagu turagu áhrimi,” arī umupeoniguirā gajirāre wererā. Mari eropa arī werecū īgu mucubirigħcumi. ¹⁶Mua mera majarāre òaro iique. Mua oparire gajirā sāre oque. Irire cādijibericāque. Mua eropa òaro iirā Goāmure umupeorā iica. Eropa iirā īgħure mucubiricū iirāca.

¹⁷Mua oparāre òaro yuhrique. Erā dorero dopa ta yuhrique. Goāmu muare ihadibu buhedoregu apimi erā oparāre. īgu eropa apinirā árīrā eropa muare ihadibuniguirā iima Goāmure tarinugadiabirā. Eropirā erāre òaro yuhrique mua erā mucubiriri mera muare itamuboro dopa ta. Mua yuhribiricū īarā erā bħajwererācoma. Eropa yuhribirā òaro árīsome mua.

¹⁸Guare serēbasaniguique Goāmure. Umuri nħuch òari dihtare iidiae gua. Eropirā “Nerire iirā iiaa,” arī pepibea gua. ¹⁹I tamerare turaro serēbasaq Goāmure yure: Yojaro mera yu mua pohrogue wamasiborore serēque Goāmure.

Ipū gojabeodigū òadoretupu

²⁰Goāmu marire òaro árīcū iigħu āhrimi. īgu mari Opu Jesucristo sīridigħure masupu. īgu “Muare òaro iigħura,” marire arī apidigħu āhrimi. īgu eropa arīrare iinjagħu Jesupu marire taugħu āhrimi. Mari ñeri dipuwajare īgu di cohā sīripu īgu. Eropigū īgu turagu, ovejare ihadibugħu iro dopa árīgu, marire īgu yaräre òaro ihadibumi. ²¹Eropigū Goāmu īgħure masudigħu mua sāre itamuporo árīpehreri īgu gamerire mua iiboro dopa. Eropigū Jesucristo īgu itamuri mera Goāmu īgu gamero dopa ta árīpehrerā marire õarire gohrotocū iiporo. Eropirā árīpehrerinu Cristore umupeorā. Eropa ta iirā.

22 Y^u acawererā, ire turaro muare doregūra: Ipū muare y^u wererare ūaro mera peeque muā. I y^u muare gojabeoripū w^uharipū árībeaa. Eropirā ire ūaro peeque. 23 I sāre muare weregūra: Mari acaweregure Timoteore peresu árīdigure wiuañorā. Dohpagohragā īgu aricū y^uhu īgu mera muare īagū wagūra.

24 Muā oparāre, árīpehrerā gajirāre Goāmu yarāre ero árīrāre ūadorea. Italia majarā Jesu yarā sā muare ūadorema.

25 Árīpehreri mera Goāmu muare ūaro iiporo. Eropa ta iiporo. Iripēta āhraa.